

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Helyben:	Védéken:
1 óra 80 f.	1 óra 1 K —
1 évre 1 K 80	3 —
3 — 60	6 —
1 évre 7 — 20	12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes események kaphatók: a Jóhívtársaságban.

Megállították a kultúra tragacsát.

Bizony eddig csak tragacson döcögthetett a szegény kultúra, csak olyan kimustrált konflison bolyonghatott az országban, nem igen törődtek vele, ha véletlenül ott ragadt valahol, hát nem bántották, édes kevés gondot fordítottak szegénykére. És most ezt is megirigyelték tőle. Egészen megállították a tragacsát, félrevonulhat valami utszéli csárda félszere alá, kifogták előle a gebét.

A kultuszminiszterium nem adhat ki egy fagarast sem. A tervezett új iskolák befellegzetek, a fizetés, nyugdíjrendezések, államségélyek és minden más kulturkiadások a holdba utaztak. Ki lett adva a parancs, hogy félre kell tenni minden kiadással járó tervezetet. A földmivélségünél, kereskedelemnél szintén ilyfajta ukázt olvastak fel. A magyar államvasutak egy tolvonással minden építkezést beszüntettek. A

legszigorubb az utasítás, hogy mindenféle kiadást azonnal be kell szüntetni, mert valahova máshova kell a temérdek pénz, ahova Tisza megígérte. S Tisza gavallér szótartó ember, tehát feltétlenül elő kell teremteni.

A hadügyek konyhájában van most a nagy sürgés-forgás, számolás. Emelik a hadsereg létszámát, meg azután a háborús ijesztgetések miatt sok a kiadás, ide kell most minden fillér.

Uj dreadnoughtokra van szükség s így hamarjában négyszáz milliót kell kiizzadunk, ha mindjárt el is olvadunk az izzadás alatt.

Meg kell akadni mindennek, meg kell állni az ország haladásának, művelődésének, mert a hadügy molochját nem győzzük az aranykarikkal. Ennek meg kell lenni, ha egyszer nagyhatalmak akarunk maradni. Azután milyen szép is nagyhatalomnak lenni? Félelmetesek vagyunk a világ előtt. Réttegnek az álg felfegyver-

zett katonaságunktól. Hogy holmi maroknyi népségek, műveletlen balkáni bugrisbandák a szemünk közé mernek nevetni, kihívóan szemtelenkedni, lemosolyogni s oldalbarugni, ilyesmi csak nem jöhet szóba, hiszen mi nagyhatalom vagyunk, minden évben sok száz milliót költünk az armádiánkra.

Hogy mikor véletlenül egy kis háborúsi csete-patét kellene rendeznünk, akkor nem vagyunk megfelelők, készen, hát ezt megint csak nem lehet félróni. Ilyen kicsinyiségeken nem való túprengeni a fő az, hogy nagyhatalom vagyunk, s az utolsó fillérünket is a hadseregére adjuk.

Milyen felemelő lesz majd ez a mi hazánk? Nagyhatalom, sok-sok katonával, rengeteg puskával, egy csomó ágyúval, sok mázsa enkrázzittal, meg mindenféle hadügyi csudaszókkal.

Egy kicsit visszamegyünk ugyan őseinknek korába, de hát hiszen ez is csak nagyszerű. Analfabéta magyar, dur-

va, faragatlan nép. Legalább visszaidézzük a sokat emlegett régi világot. A boldogság hiányozni fog ugyan belőle, de pótolni fogja az a tudat, hogy nagyhatalom vagyunk.

Tragikus halál.

Mindenkit meg kell, hogy döbentsen a halál csontkezeinek az a megrendítő munkája, mellyel oly kíméletlenül ragadott el egy fiatal életet. Az egész városban ugyszólván másról sem beszélnek, mint Hirtling Kálmán kereskedő váratlan s minden részletében tragikus haláláról.

A fiatal kereskedő, ki hozzáértésével, szorgalmával és szeretetreméltó egyéni tulajdonságaival felvirágoztatta és közkedvelté tette Nádor-utcában levő üzletét, már régebben vesébban szenvedett. Pénteken, i. hó 18-án Budapestre utazott, hogy bajáról egy egyetemi professzorral konzultáljon. Itt érte el a kaszás csontkeze. A Gerlőczy-utca sarkán hirtelen rosszul lett, összeesett. Esésében súlyosan megsérte a felső állkap-

Az elátkozott család.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.

Szomorú mivoltában is tanulságos ez a történet amely ugyan Amerikában végződik, de itt kezdődik Fejérmegye valamelyik nagyobb uradalmában.

New-York XIX. kerülete egyik félreeső utcájának kövezetén összetört tagokkal szdették össze Kocsis Mihály gyári munkást, aki családjának szegényteljes és lélekgyöttrő pusztulásán elkeseredve a harmadik emeletről levetette magát.

Az életveszélyes sérüléseket szenvedett ember a kórházban tért eszméletére. Betegségén fetregve láthatólag nagyobb volt a lelki mint a testi szenvedése.

Mikor a rendőrség embereit meglátta, még nyugtalanabb lett, úgy-hogy a kihallgatás kezdetén csak igen szaggatottan tudott beszélni. A fuldokló zokogás minduntalan félbeszakította előadását.

Szavaiából kiderült, hogy az ő élete története valahol Fejérmegyében kezdődik. Apja béresgazda volt,

ő maga parádés kocsi, majd később u. n. botosispán lett a grófnál. Korán megnősült. A komornyiknak a leányát vette el.

Felssége unszolására Budapestre költözött, ahol összekuporgatott pénzcskéjén a 777 számú egy lovas bérkocsi iparját vette meg. A rendkívül tisztességtudó bérkocsist mindenki becsülte, így igen szép jövedelme volt.

Közben jöttek a gyermekek. Nagyon örült minden új jövevénynek, pedig 12 év alatt 10 gyermekkel ajándékozta meg hitvese. Abban bizott, hogy gyermekei nehéz foglalkozásában segítségére lesznek. Így is lett volna, ha az anyai hiúság, az asszony nagyrálatás más irányt nem ad a család jövőjének.

Bár igen szépen keresett, az élet gondjai egyre nagyobb súlytal neheztedek reá, mert a hiu és pazarló asszonynak sohasem tudott elég pénzt adni. A bérkocsis gyermekei — az apa tiltakozása dacára — kisasszonyok és urfiak módjára jártak és fáztak minden „komisz” munkától. A geometria, algebra persze nagyon nehezen

ment, a bizonyítvány igen gyatra volt; de az anyai hiúság nem engedte. A kora reggeltől késő estig szorgoskodó apát — az eszeveszett parádé miatt — a jobb állású közhivatalnok fizetésnél is nagyobb jövedelme dacára folyton anyagi zavarok gyötörték.

Amig a kénytelen keresethajszolás miatt nem kellett olyan sokszór távollennie otthonától, nagy gondal ő maga nevelte gyermekeit. Most már azonban ez egészen az asszonynak maradt. S itt kezdődik a család tragédiája. A kalapos kisasszonynak nevelt, serdülő leány a házimunka helyett regényeket olvasott és gavallérokat fogadott. Az ostoba asszony örült neki, hogy egyszerre három ifjonc is szépelt a drága Valérkájának a konyha ajtó körül, sőt el tűrte, hogy azokkal az utéan csatangoljon, este pedig 9—10 óra tájban surranjon be az utcáján.

A teljesen felügyelet nélkül nevelkedett fiuk szórakozása futball, gerelyvetés, fűleslabda, versenyfutás körül forgott, közben pedig ellopkodták a kertből a gyümölcsöt. Később pedig, hogy a cigarettára

s egyéb szórakozásra valójuk meglegyen, a tolvajlás más nemével is megpróbálkoztak.

Az apa minderről mitsem tudott s amikor egyik jóakarója figyelmeztette a veszedelemre, felssége hazugságain indulva felbőszültségben még majdnem bűnös merénylőre vetemedett. A mindenkivel veszekedő asszony, a rabiatús ember hírére került apa, főként pedig a minden gonoszaga kész gyermekek révén a Kocsis-családot a félváros ismerte, úgyhogy lassankint alig kapott lakást, különösen, amikor egyik erélyes házigazdája rendőrséggel hordatta ki az egész családot.

Igy kerültek valamelyik külvárosba, ahol az istállóban és pajtában nevelődött romlott gyerekek annyi boszuságot okoztak a háziasszonyoknak, hogy az egy felhevült pillanatában az egész családot megátkozta.

Az ifiurnak nevelt Gábor persze nem ült fel apja mellé a bakra, hanem hivatalba szeretett volna jutni. A gyöngye bizonyítványu és gyöngye tehetségű ficur azonban mindenünnen kikopott. Mikor pe-

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete.

ÁZLÓTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000793

csát. A mentők a Rókus kórházba vitték, ahol eszméletlenül fektetve szombat délelőtt, mikor kissé magához tért, hozzátartozóit táviratilag értesítették állapotáról, kik pénteken felmentek és a maguk részéről is mindent elkövettek, hogy az életnek

megmentsék. Sajnos, sem a szeretőt, sem a tudomány nem bírta segíteni. Vasárnap este 12 óra idegenben, a rideg kórházi ágyon, a harmincöt éves fiatal ember meghalt. Elhunytát mindenki fájlalja, családja iránt általános a részvétel.

Betörttek a rendőrfőkapitány lakásába. KÉT BETÖRÉS.

Egyszer egy betörési hír végre jóslatképpen odairtunk, hogy megérjük mi fehérváriak még azt az időt, amikor a rendőrtisztek lakásába férnek be a betörő urak. A jóslat beteljesedett. Hiába keseregtek el ezeken a hasábkon számtalanszor, hogy rendőrségünk létszáma botrányosan kevés; képtelenek a legjobb akarat mellett arra, hogy egy ekkora város minden utcájára vigyázzanak. Csak akkor nem lopnak nálunk, ha nem akarnak, de ha akarnak, a szemünket is kilophatják. Tisztelet városi törvényhatóság! Be látja-e már most, hogy igazunk volt, mikor mindennél előbbrevalónak tartottuk a rendőrlétszám növelését? És mit tetszik szólni az alábbi hírhez? Osváth József, Sági Lajos rendőrfőkapitány tisztviselője vasárnap jelentette Simon Sándor tb. rendőrfőkapitánynak, hogy Sági Lajos Budai ut. 20. számú lakása fel van forgatva, ott valószínűleg betörők jártak. A rendőrség megindította a nyomozást és sürgönyöztek a Szió-

fokon nyaraló rendőrfőkapitányért, aki hazaérkezve megállapította, hogy mit vittek el. A kár nem nagy. A tettes a folyosó ajtón álkulcsal hátolt a lakásba, ahol felfeszítette a szekrényeket és fiókokat s elvitt egy aranytűt borsó nagyságú igazgyönggyel, egy ezüst órárt S. J. monogrammal és 10 K készpénzt. Ruhámetűt, vagy ezüst edényeket nem vett el. A tettes még ismeretlen.

Még egy betörésről szól a rendőri krónika. Weiner Jakab Megyeháztér 4. sz. alatti lakos vasárnap estefelé mikor hazament, megdöbbenve vette észre, hogy lakása ablakán akkor ugrott ki egy 26 év körüli iparos kinezésű fiatalember. Az élélmény betörő visszament a kapun a házba, s onnan pár pillanat múlva úgy lépett ki, mintha ott lakna s aztán szépen elvegyült a járó-kelők között. A lakás tulajdonosa előbb az után nézett, hogy mi hiányzik s mire ismét kiment, a betörőnek már híre-hamva sem volt. Nem lopott semmit, korán megzavarták.

dig itt is, ott is sült ki valami reá, hamarosan szűk lett neki Magyarország, így került azután a legidősebb Gábor és a már akkor felcsperedett Lajos Amerikába. A szabad Amerika földjén, hol a gaz oly könnyen gyökeret ver, hamarosan álláshoz jutott mindégük. Gábor soffőr lett, az öccse meg pincér.

Tetszett nekik a szabad élet, a jó kereset, nem is gyöttek leveleikben jó sorukat dicsérni. Nem csoda, hogy könnyűvérti Valéria nővérük is megkivánta azt, s egy szép napon New Yorkba vitorlázott. A kávéházi kaszatlándérra lett, félművelt leány hihetetlen jó móddal dicsékvő levelei — később a nagy-ravagyó anyát is annyira elhárították, hogy az urát is kész lett volna itt hagyni. Szegény Kocsist az anyagi gondok ekkor már annyira megörlték, hogy vágnya-vágott egy kis nyugodtabb életre, pihenésre. Nem is soká tépelődött, hanem most már egész családjával együtt kivándorolt Amerikába, ahogy gyermekei csalogatták és oly sok jóval kecsegtették.

A nagy-ravagyó asszony azonban meg sem láthatta dédelgetett gyermekei úri módját, mert még uközben meghalt, de az apának sem sok gyönyörűsége telt abban. Szomorúan látta ugyanis, hogy a dologtalanságban, kisasszonynak nevelt leánya züllött életet él, csak hogy cifrazkodhassék, nap pedig éppen nem mintaképei a becsteltes embereknek.

A jórzésű apa szeretete és féltő gondja szellett meg szavaiban, amikor figyelmeztette gyermekeit, hogy

forduljanak vissza a becstelenség utjáról. A cinikus leány azonban szemébe kacagott, és folytatta fellelt életét s anyjától tanult pazarlásait, fiai pedig durván utasították vissza az apai intelmet.

A becsteltesben megözült apát fogtatta az a légkör, amelyben felnőtt gyermekei éltek, azért végre is szakított velük; apró gyermekeivel a világáros legszegényebb negyedébe vonult, Vénységére néhez gyári munkát vészelt s így tengette hihetetlen nyomorban életét. Szomorú életének vigasza Erzsi leányának oadaó gondossága volt, aki kis testvéreit nagy szeretettel nevelte.

Keserves napjaiban sokszor állott a szegény kocsis Mihály azon a ponton, hogy visszajön hazájába; de az apai szív nem engedte ott-hagyni szárnyai alól kiszabadult gyermekeit, akiknek sorsáért így aggodott.

A romlottságukért megátkozott Kocsis-gyerekekből-könnyű élet élő ifjak lettek, akik eleget kerestek nem tudván, hamisításra és csalásra vették. Mikor pedig egyszer a rendőrség rajtuk ütött, a legelvetemültebb Alajos orvul leszurta a rendőrbiztos, s így menekült el kezeik közül.

A már eddig is sok büntetést tartított életnek azonban eljött a méltó vége. A gyilkos mégis rendőrkézre került, hogy halálós ítéletet szabjanak fejére. Julius 1-én hajították végre ezt az ítéletet, amely a sokat szenvedett apát annyira kétségbejettette, hogy öngyilkossá lett.

A TIFUSZ. Újabb megbetegedések.

A székesfehérvári tifusz még mindig növekedésben van. Vasárnap ismét két tifuszos hőnvédet vittek ki a csapatkórházba. A kaszárnnyában folynak a fertőtlenítések annál is inkább, mert a legutóbbi két beteg már nem is a kizárólag fertőzöttnek hitt 3—4 századból, hanem az egyik Szóke Lajos az I. századból, a másik pedig Guntai Károly a gépfegyver csapatból való. Ennek dacára a városi hatóság illetve dr. Árókay Antal helyettes főorvos a következő megnyugtató nyilatkozatot adja közre:

Azon hírekre nézve, hogy városunkban hagymáz járvány van, a közönség tájékoztatására és megnyugtatóására a következőket tartom közlendőnek:

Az utolsó 5 hét leforgása alatt a hőnvédék között 5, a polgár lakosság között 1 hagymáz eset fordult elő. Ezen kívül két hagymáz esetet jelentett be a Szt. György kórházba, melyek a megyéből hoztak be. S ez az egész létszám. Ebből látjuk, hogy a polgárság között járvány nincs és hogy a hagymáz a katonákra nem a polgárság útján jutott, hanem gyakorlatozás alkalmával szereztek valahol fertőzött viz ivása által. Ezen véleményemet igazolja azon körülmény, hogy a cs. és kir. csapatkórházban diagnosztizált első hagymáz esetek már a betegség 2. 3-ik hetében voltak. Ha ehhez hozzá vesszük a lapangási időszakot, vagyis azt az időt, mely a ragályzás és a betegség kitérése között eltelt időt fogjuk a ragályzás abban az időben történt, amikor a katonák városunktól távol gyakorlaton voltak.

A katonai hatóságok a legmesszebbmenő intézkedéseket tettek, hogy a betegség lokalizáltsáék. Mi pedig azt a két kutat, amelyből kimutathatólag a megbetegedett katonák ittak, megvizsgáltattuk s a forgalomból kizártuk. Dr. Árókay Antal h. főorvos.

Ennek a hétfőn kiadott nyilatkozatnak az adatait nem tudjuk mikor szerezte a főorvos, de azt igenis tudjuk, hogyha szombaton kiszólt volna telefonon a csapat kórházba, akkor 13, vasárnap 15, hétfőn pedig 17 katoná tifuszos betegségről nyert volna felvilágosítást. Ezen a tizenhétben kívül 4 hőnvéd a vidéken és egy őrmester itt helyben a lakásán fekszik beteg. Négy ember pedig magfi-

gyeés alatt áll. A bécsi bakteriológiai vizsgálat már az első hat betegről kétségtelenül megállapította a tifuszt, de a tünetmentesekből illetve a többi beteg is kétségtelenül tifuszos. A közzétett nyilatkozat tehát már elavult, a betegségnek nem a mait hanem a f. hó 16-iki stádiuma, tünteti fel, tehát annyi mintha nem is volna.

TEJCSARNOK.

A hamisítések fajtája fogy, de csak nem tud kivésni egészen. Dr. Zavaros Aladár rkapitány ma is egy sereg tejszűzben tárgyalta és hozott ítéletet:

Szabó Sándorné magyaralmási lakos hamisított vaját árult. Büntetése 15 K.

Sárközi Györgyné sárkeresztes lakosnak is hamis volt a vaja. 15 K büntetés lett viszont a baja.

Veigert József nádasdladányi lakos idegen zsiradékot kevert a vajba. 50 K-ra büntették.

Farkas Mihályné felsővárosi lakos tej gyenge vízvezéresi, mint visszaesőt, 100 K fő és 50 K mellékbüntetésre ítélték.

Bódi Józsefné és Schweininger Jánosné leföldözték a tejet. Büntetésük 15 K.

Végül Vincz Ignác né vizzel keresztelte a tejet. A rkapitány 40 K-ra büntette.

HIREK.

— Eljegyzés. Csikós Jenő a budapesti első magyar iparbank tisztviselője eljegyezte Schmall Zsigmond, a törökbalinti elemi iskolák igazgatójának szép és kedves leányát Ilonkát.

— Esküvő. Weisz Ferenc velenicei sütőmester f. hó 20-án délután tartotta esküvőjét a bozsoki r. k. templomban nagygyimóti Lampert Ágneskéval, öz. Lampert Györgyné bozsoki földbirtokos leányával.

— Áttelezés. Dr. Zsupán Kálmán móri járási m. kir. állatorvos Feledre (Gömrő és Kishont m.) helyeztetett át. Helyébe Móra a földművelésügyi miniszter dr. Kelemen Márton oszlányi (Bars m.) járási m. kir. állatorvost helyezte át.

— Az aggintézet köréből. Az aggintézeti bizottság vasárnap d. e. 11 órakor választmányi ülést tartott azt melyben egyhangu határozattal kimondotta, hogy az aggintézethez és árvaházhoz, illetőleg a Jézus Szive templomhoz egy lelkészlakás építését szükségesnek tartja. Felővásták Bilkei Ferenc plebános átiratát, amelyben kéri, hogy a lelkész javadalmát: 1000 koronában állapítsák meg. Ebből 200 koronát a lakás fejébe tudjanak be, 800 koroná pedig rendes fizetés legyen. Ezen összeg fedezete az árvaházi lelkész (400 k.) és aggintézeti lelkész (168 k.) eddigi fizetéséből, továbbá az apácák gondozása (orgonálás, templomtakarítás), által elő-álló megtakarításokból áll elő. (Ez után ezekért nem kell fizetni). A lelkész állás: úgy mint eddig volt, egy hitoktató állásának volna össze-

köve, aki a két közeli iskolában tanítana. Az indítvány mellett Bilkei Ferenc, Nagy Ignác, Kovács A. Sándor, László Ferenc és Sáfra Gyula dr. polgármester szövegeket írtak fel. Sáfra dr. polgármester különösen hangsúlyozta, hogy ezzel a ténnyel egy egész városfészfénél rég óhajtott lelki szükségletét sikerül megoldani — és pedig ugyiszólván teljesen a város újabb megterhelése nélkül. A város ajándékba kapta a Jézus Szíve templomot, amellyel a régi és úszó szedőni készülő aggintezeti kápolna helyett egy gyönyörű, mindeneknek kedves templom birtokába jutottunk s most a felkészülés áldozat nélkül való megoldásával hosszú időre rendezzük a Vízvárós lelki vezetőjét. A bizottság kimondotta, hogy a felkészülés építése az aggintezeti építést neri hátráltathatja s csak akkor kereszttelvíhető, ha a tervező művészek az eddigi tervekbe bele illesztetik.

— Városi számgyakornoki állás van üresedésben; pályázat augusztus 10-ig nyújtható be a polgármesternél.

— A felsővárosi templom restaurálása ügyében vasárnap délután a felsővárosi kath. kör termében nagyszabású értekezlet volt, amelyen Varga Elemér főmérnök, műszaki tanácsos, Bory Jenő szobrász, építésszámológ és több építőmester is résztvettek. A közönség nagy érdeklődéssel szemlélte Rakssányi Dezső festőművészt, főiskolai tanár gyönyörű terveit és a legszebb reményességekkel várja a templom szebb képének kialakítását. Az értekezlet a szakértők meghallgatása után kimondotta, hogy a templom falain előálló repedések kijavítását nem az idén, hanem jövőre, illetőleg a kifésztés megkezdése előtt végeztetni. A templom díszes, új, dupla vas ablakait azonban, amelyek egyébként is elkészültek már, még az idén felrakatják, hogy a régi rozoga ablakoktól, illetőleg az erős léghuzamtól végre megmeneküljenek. A templomrestaurálás az ablakokkal és mellék-költségekkel együtt körülbelül 40 ezer koronába kerül, amelyre eddig 19 ezer kor. gyűlt össze. A többi a szebb jövőödöt várják; hogy az égetően szükséges restaurálás végre elkövetkezzen. S hogy ez mennyire szükséges, bizonyítja Varga Elemér főmérnök megjegyzése, aki a kopott, színehagyott falak láttára ezt mondotta:

— En kávinista ember vagyok, de ezt a szegénységet nem viselném el.

Cseméje lipői turó, Tescheni teavaj állandóan kapható. Szigethy Testvéreknél.

Divatós szabás szerint, minta után rendeljen nálam, férfi öltönyt, felsőt, nadrágot stb. Vagy vegyen a Rudbányai kizárólagos posztó-kereskedésben jó, tartós gyapjú szövözet szívesen elkészitem. Szakál Sándor, uri szabó.

Egy liter asztali öreghegyi ó-bor 1 K 12 fillér. Kapható a Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.), Zirci templommal szemben. Telefon 332. Augusztus 1-től Nádor-utca Gabhard-ház.

— **Iparosok értekezlete.** A munkásbiztosító pénztár illetve a betegsegélyező ügy országos rendezése tárgyában nagyott látogatott értekezlet tartottak vasárnap délután a helybéli iparosok. Az értekezlet elnöke: **Szenczenstein János**, az Iparoskör agitációs elnöke volt, az előadói tisztségre pedig **Süveges István** vállalkozott. Beszédében ismértette a május 25-iki igazgatói tagok választásánál történt visszaéléseket, melyek fölött a székesfehérvári iparosok a legteljesebb mértékben megbotránkoztak. Ismértette azokat a lépéseket, melyeket a jogaikban és önérzetükben megbántott iparosok a sérelem orvoslására tettek. Sőt konkrét yáddal állt elő. Elmondta, hogy az állami munkásbiztosítóhivatal a f. évi május 26-i jegyzőkönyvet a helybéli pénztártól haladéktalanul beküldeni kérte. Azonban ez a jegyzőkönyv, mely az autonóm szervezet megalakulásáról szólt, — nem volt meg. Ezen a bajon úgy segítette az érdekes pénztár, hogy július 11-én csinált egy jegyzőkönyvet a május 26-i választásról s rózsás színben tünteti fel annak lefolyását. Kijelentette az előadó, hogy erről a törvénytelen születésű jegyzőkönyvről illetékes helyen jelentést tett. A nagy tetszéssel fogadott s minden mondatában súlyos igazságot tartalmazó beszéd után **Mondschein Károly** szólalt fel s élénk színekkel ecsetelte a munkásbiztosító-pénztár szépség hibáit. Felhívja az iparosokat, hogy egyesült erővel fogjanak hozzá a munkaadókát érdekenyen érdeklő bajok gyökeres orvoslásához. **Balogh Ferenc** szintén a pénztár betegállapotát ismértette s a május huszonhatodikai visszaélésekről szólt. Az ügy rendezésére országos mozgalom indítását ajánlja. Vegyenek abban részt az összes munkaadók, ne csak az iparosok hanem a kereskedők is. **Hári Gyula** hasonló indítványt tett s utána **Berveiler János** zajos tetszéssel fogadott beszédében adott kifejezést a pénztári esetek feletti jogos felháborodásának. Különösen hangsúlyozta, hogy a befizetett fillérek nem a kitűzött célra, hanem annak épen az ellenkezőjére fordítatnak. **Arany Sándor** és **Fix József** felszólalása után **dr. Warhanek Ferenc** az ipartestület agitációs vezetője jogi szempontból világította meg az állapotokat. Az iparosok az elhangzott indítványokat elfogadva országos mozgalom indítását határozták el. **Szenczenstein János** összegezvén a beszédeket és indítványokat a további teendők megtételére 5 tagú bizottság megválasztását ajánlja. E bizottság tagjai lettek: **dr. Warhanek Ferenc**, **Berveiler János**, **Süveges István**, **Pethő János** és **Balogh Ferenc**. Végül **Berveiler János** indítványára az értekezlet egyhangúlag **bizalmatlanságot szavazott Erős Józsefnek**, a munkásbiztosító pénztár elnökének.

— **Rendőri hírek.** Pogány Ferenc és Berta István verekedtek. A rendőrség két-két napi elzárásra ítélte őket.

Bugyás István bérkocsis a standon összeverekedett Rídeg István volt bérkocsissal. Rídeget 20 K-ra, Bugyást pedig 30 K-ra büntette a rendőrség és a hajtástól 5 évre eltiltotta.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé- és teázótele a **FUMEI kávébőzöttal.** Telefon 250.

Különféle mosóárak, delének, női ruhakelmék, fűszerek, ruhavászak, kanavász, vászon; angol végben és maradékban 40—50 százalékkal olcsóbb. Női ing szép kivitelben 1 kor. 90 fillér. Elegáns zellir férfi ing, gallér nélkül 2 kor. 20 fillér. Futószőnyeg 78 métere. Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete Szent Imre-utca.

Mindenemü drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

Déltánonkint meleg füstölt húsok, kiváló minőségű hentesárak. **Marchallnál Kossuth-utca.**

Mivel a tanítók táplálézatának 50 filléres sorsjegyet rohamosan fogyaszt, saját érdeke kívánja, hogy minél előbb vegyen, mert könnyen megtörténhetik, hogy önnek már nem jut. Pedig a sorjegyek csekély száma miatt nagy az eshetőség, hogy az értékes hangszert épen ön nyeri meg.

MEINL GYULA
Kávébőzöttal **R. T.**
összes gyártmányainak egyed-
árúsítása eredeti áron
BOGYAY ANDOR
cséméje-áruházában.

Birk J. utóda **Üllő József** sütdéjében kenyérsütések d. e. 9 aratól d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadjatik.

Népszövetségi buza-termelés.

Egy magból 65 kalász 2277 buzaszem.

(Folytatás.)

Az első év kísérlete révén 1911-ben rájöttünk arra hogy aminezt a **Temesvári Újság** és **Die Zeitung** ez évfolyam augusztus 9. és szept. 8. iki számaiban megírtam, az eredmény nem lehetett kielégítő, mivel a rendes vetési időben október 10—20-ika között eszközöltük ezt az újrendszert vetést is. Már pedig a nagyfokú bokrosodás miatt, amely a késői vetéseknél tavasszal szokott bekövetkezni, a buza nem fejlődhet ki szárban és kalászban akkorára, midőn vidéltünkön a búzáknak érné kell, azért a júliusi nagy forróságok a buza szemeit teljesen összepörköltek. Ez évben az aratást csak július végén tarthattuk meg, ennek pedig az volt a következménye, hogy nyertünk ugyan sok szemet de a szemek lisztirtalommal alig bírtak, a buza, amint mondták, megszorult.

Sok és fáradságos próba után a második kísérleti évben megtaláltuk az új vetési módnak a nyitját. Különböző időben vetettük 1911. őszén a búzát és 1912-ben azt tapasztaltuk, hogy minél több időt adunk a búzáknak őszén, hogy az ő rendszernél okvetlen szükséges bokrosodás legelőbb is nagy egészében ekkor még befeljezthessé, annál jobban sikerült az aratás. Ha augusztus végén és szeptember elején ve-

lünk, úgy búzáknak nemcsak a földre, az eddigi módszer mellett velett gabonával fog érteni, hanem még néhány nappal előbb is. Még van tehát a legnagyobb nehézség oldva és a népszövetségi vetési mód mellett biztosíthatjuk már az oly nehézen várt jelentékeny termésbővítést.

Kísérleteinket folytatva, most már nem volt lehetetlen a legbámulatosabb eredményeket elérni. Így nemcsak azt értük el, hogy egy szem buza 65 kalászt 2277 szemmel termelt, hanem még a minőséget is oda tudtuk fokozni, hogy amíg tavaly búzáknak hektoliterenkint 81.2 kilogrammot nyomott, addig az idei termés, a sok esőzés, valamint az időjárás egyéb abnormalitása dacára is elsőrendű, miszerint 100 liter búzáknak az illeti rendes 76—78 kilogramm helyett 85 kilogramm súlya van.

Az elvetett buzamágot minden évben gondosan kiválogattuk és csak a legkorábban érlelt és legszűlyosabb magot vetjük a vetéshez. A népszövetségi módszer mellett pedig, midőn a buzaszemek 11—14 cm.-nyire kerülnek a földbe és a háromszoros feltöltöttség által dus gyökérzetet nyerneken olyan szemeket nyertünk, amelyekből 70—80 szemes, nem ritkán 100 cm. hosszú, 8 soros kalászok fejlődtek. Így azután könnyen elfogadható az az ismerlet tény is, hogy ez új művelési mód mellett katasztrális hold-dankint nemcsak 40, hanem 120 mm. termést is remélhetünk. De azért a szalma sem lesz kevesebb, sőt itt ugyanabban az arányban számíthatunk természetbővletre. Próbáink azt mutatják, hogy amíg a rendes vetési mód mellett egy hold buzatabla 11—12 métermázsza szalmát hoz, eddig ez új módszer mellett 120 métermázsza szalma sem lehetetlen.

(Folyt. köv.)

Sport.

A vasárnap sportja. **M. T. K. ifj.** — **D. V. I. 4. 1.** Földő 0:0. A D. V. eddigi legkomolyabb mérkőzése nagyon szép számú közönség előtt folyt le. A nézők legnagyobb része a D. V. kizárólagos publikumából állt, teljesen új emberek vonultak ki a sportkedvelők közé és megtöltötték a tribün mindkét szárnyát. Nagy jelentőségűnek tartjuk a tényt, mert ezzel a D. V. behizonyította azt, hogy nemcsak sportol, hanem híveket is szerez a sportnak, előbbre viszi a meg-edzetteit, egészen szívesen gondolkodó ember kultuszát.

A mérkőzés maga nagyon élvezetes lefolyású volt. Látuk munkáscsapatunk teljes erejét, mindvégig egyetlen tempójú küzdelmet, láttuk a football sport terén egyik legelső sportegyletünk az **M. T. K.** jövődő csapatának fúrge játékát.

A kezdés után rögtön feltűnt a két csapat teljesen ellőtt játék-stylusa. A D. V. lassan, biztosan tört előre, testi súlyát is kihasználva mozgott, az **M. T. K.** apró gyors labdaadogatással, az ellenfél játékosainak kikerülésével igyekezett eredményt elérni. Az első féldőgól nélkül végződött az ügyesen helyezkedő, D. V. védelem, az erős munkát végző fedezettsortól támogatva nem engedte löni a penhely-súlyu **M. T. K.** csatárokat. Az **M. T. K.** kapu előtt volt egy-két meleg helyzet, a „nagy” Bővész hír bázott is, csak löni kellett volna

A D. V. fedezetsora a második felidőben már nem bírta az iramot, mindig sürűbben tört át apró labdaadagataival az M. T. K. csatársora, zavartalanabban löött, lassankint fölénybe került és 4 gólt juttatott a D. V. halójába, melyek közül a harmadikat a legegyszerűbb off-side helyzetből ért el. A D. V. gólját a második felidő vége felé Balogh Révész „nagyleckütsége” folytán szerezte meg.

Révész Budapesten legnépszerűtlenebb játékos, szereplése nálunk sem volt szimpatikus. Óriási játékreje van, sziklaként állt a mezőnyben, mindaddig míg az M. T. K. döntő fölénybe nem került, mindent mentett, ha ő nem jött volna legyőztesként nem az M. T. K. vonult volna le a pályáról. Teljesen megváltozott azonban akkor, mikor látta, hogy csapata fölénybe kerül, egyéni nagyságát kezdte a vidéknek bemutatni, egyik pillanatban kijátszotta az egész DV. csatársort, máskor azzal tetszelgett, hogy meleg helyzeteket teremtett saját kapuja előtt. Nagyleckütségének akarta tanujelét adni akkor, mikor Balogh mellett megállt a kapuba engedte rohanni. Ott állt a nagy Révész sziklaszilárdan a mezőny közepén, a közönség felé fordulva várta nemestétének hatását. A publikum szerencsére football szakértő, a trükk nem sikerült, megállapította, hogy Balogh is csatártársai, a megállás nagy pillanatában már oly előnyös helyzetben voltak, hogy Révész kissé faji jellegű elismerést kereső nagyleckütsége hiányában is megszerették volna a D. V. célját.

A D. V. csapataiban az elismerés elsősorban a védelmet illeti meg, a legerősebb munkát a védelem végzte. Berkes, Pauk minden menthető mentettek. Berkesen kívül a D. V. legjobb embere ameddig az apró adogatások ki nem fullasztották Szirkovics centerhal volt. Az M. T. K. eredményt elérni vele szemben sokáig nem tudott, ügyes segítő társa volt e két szélső fedeket Schweig és Könyg. Varga és Balogh mellett elveszett a csatásor csak Vargát és Baloghot láttuk játszani, a többi csatár eltűnt, nem volt sehol, különösen Varga volt komoly ellenfele Révésznek.

A mérkőzés előtt a D. V. I. b. játszott az Egyetértés ellen, eredmény 1:1 volt. Vasárnapi játékaival a D. V. I. 6. oly messze maradt a D. V. I. tudása mögött, hogy nem volt rá sértő, ha clubja megvonná tőle a bírszék I. b. címet.

Sz. T. C. Veszprém. Vasárnap az Sz. T. C. Veszprémben játszott a Veszprémi Torna Club football-csapata ellen, nehéz pályán könnyen 6:0-ra verte a kezdő V. T. C.-ot. Kapus Tóth I. volt kinek csak egyzben sikerült tudását bemutatni, 3 gólt Kövesdy, 2-t Horváth, 1-et Sutyi lött. A közönség zajosan ünnepelte a Sz. T. C. játékosait.

Szerkesztői üzenetek.

M. I. Sóska. A lapot megindítottuk. Az Új Lapot Budapestről tessék megrendelni. Mi nem küldhetjük. Szeptember 30-ig rendezve.

BODAJKON
a fürdő mellett CSINOS HÁZ
szép kerttel és udvarral
szabadkészből eladó. Lévy
:: :: János. :: ::

APRÓHIRDETÉSEK.

Wortheim szekrény jó karban levő, törvénytár és jogi könyvek eladók özv. Balogh Ferencnél, Megyeház-tér 5.

Műhelynek és raktárak is alkalmas, nagy istálló agasztásra kiadó Széchenyi-utca 26. sz. alatt.

Irodai alkalmazást, üzletben könyvelést, vagy bármely hasonló munkát keres négy polgárit végzett leány. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jobb házi kisasszonyt üzletbe kiszolgálni felvesz a Bodega Csemegecsarnok.

Eladó szőlő Öreghegyen a fiskálisidő mellett 905. sz. 4 oktatályos szőlő (2 szobás lakással, pince, szivattusku) teljes felszereléssel együtt szabadkészből eladó. Bővebbét özv. Balogh Ferencnének, Megyeház-tér 5.

Rákóczy-utca 17 sz. alatt egy bolti helyiség 2 szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. A bolti helyiség külön is kiadó. Ugyanott kiadó egy butorozott szoba és egy istálló.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Deutsch fűszerüzletében, Buzapiac.

Keresek nov. 1-re egy szobás lakást a hozzávaló helyiségekkel, lehetőleg a belvárosokhoz közel. A címetek lap kiadóhivatalába kérem.

Két jó házból való fiut tanulóknak felvesz Kálóczy Gyula festő Basa-utca 4.

A Kath. Háziasszonyok cselédit-honában elhelyezést keresnek, szakácsnők, gazdaasszonyok, minden lányok s egy ügyes gépirónő. — Egy belvárosi emeletes ház jutányosan eladó, bővebbet fenti intézetnél, Csonka u. I. b) sz. a.

Belvárosi legforgalmasabb helyen egy vendéglő házzal együtt eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban.

Egy holti leány felvétetik Csúcs, Lakatos-utca 1.

Egy jóforgalmu borbélyüzlet kezdő feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy fiatal ügyes mészáros és hentessegédet felvesz Marschall Nándor, Kossuth-utca.

Felsoruha varráshoz tanulóanyag felvétetnek, Zrínyi-u. 5. Bur-telep.

Uj ruha bérbe vagy vételre kapható Kurucz István Öreg u. 20.

50 métermazsa jó minőségű szénát keres métermázsánként 5 koronájával a székhérvári vendéglősök és kávéosok szövetkezete. Palota-u. 2 szám.

Mindenemű kárpitos munkát háznál és házonkívül jutányos áron elfogad egy helyben mint vidéken Mondschein Károly kárpitos Hal-tér 17.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozállítva: I. r. poroszszent 4.40, szapári szent 2.80, palotai szent 1.40, aprított títzifát 3.20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszertien készítetnek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.
Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete.
Székesfehérvár, Nádor-utca Tölgányi-ház.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

VIDA ELEK
Első rangu kárpitosüzlete
Megyeházépület.
Lakberendezést, kárpitozott butorokat
s díszítéseket a legteljesebb felelőség mellett készítik modern kivitelben, máltányos árak mellett. Teljes lakberendezéseknél a legnagyobb készséggel ajánlok feltétlen megbízható
elsőrangu butorgyárat.
Intenzivebb szaktudással elkészített munkát kap s legalább 15—20% al olcsóbban jut így a n. é. közönség butorszükségletéhez, mint bármintemű más pénzvállalatnál, kik bedolgoztatnak.
Kiváló tisztelettel
Telefon 311. VIDA ELEK
kárpitos és díszítő.

PROHÁSZKA PÜSPÖK
MŰVÉSZI BRONZPLAKETTJE.
A Katholikus Sajtóegyesület kiadásában megjelent és kapható annak a művészi ezüst plakettnek kicsinyített bronzból készült másolata, melyet a nagy püspök 30 éves jubileuma alkalmából négy fővárosi katolikus egyesülettől kapott emlékként. A plakett Zs. Csizsér János szobrászművész pompás munkája és a székesfehérvári püspöknök eddig legsikerültebb képe.
A plakettek darabonként 10 koronáért rendelhetők meg a Katholikus Sajtóegyesület központi irodájában (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.), ahonnan az összeg előzetes beküldése esetén portómentesen küldik meg a rendelőknek.
Ugyanez a plakett márványbaillesztve is megrendelhető darabonként 20 koronáért, de ezek elkészítettése időbe kerül s így arra várni kell.
Megrendelhetők e plakettek a Szent István Társulat könyvkereskedésében is (Budapest, IV. Kecskeméti utca 2.), ahol azok árusítását szívességből elvállalták.
Székesfehérvárott KLÖKNER-nél kaphatók.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pácsi országos kiállításon 1907.
Zongorák!
FIANINOK! — HARMONIUMOK!
A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.
Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részlete és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.
Zongorák 600 K-tól feljebb
Pianinók 450 „ „
Harmoniumok 70 „ „
Cimbalmok 70 „ „
Cimbalmok pedállal 180 „ „
10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközöztetnek.
HEIN MÁRTON
a Dunántul legnagyobb hangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

